

D/S „Gurre“ (M. K. H. V.) av Bergen.

Reg. ton br. 1733, last: staaiblokker, ødelagt
1ste mars 1917 paa reise fra Bergen til Lerwick.
Omkommet: 20 mand.

Aar 1917 den 7de mars blev sjøret for Bergen sat i rettens lokale, administrert av assessor Hesselberg med sjøretmedlemmerne d'herrer O. Nieuwejaar og O. O. Bergh, begge før edfæstet.

Der blev foretat

Sjøforklaring for dampskibet «Gurre» av Bergen.

Tilstede var skibsinspektøren og for krigsforsikringen sakfører Kristen Faye.

Fremstod som 1ste vidne Nils Olsen Kronhaug, 46 aar, 2den maskinist med d/s «Gurre», bopæl Solheim, forberedtes til edfæstelse og fremla en beretning, som han erklæret at ha avfattet og undertegnet.

Beretningen indtages:

«Dampskibet «Gurre» paa Reise fra Bergen til Hull blev torpederet Torsdag 1/3 uten Varsel. Skibet sank meget hurtig, saa der blev ingen Tid til at gaa i Baatene, som alle var klare og udsvinget og forøvrigt godt udstyret med alt Tilbehør. Skibet var i den bedste Orden og ligeleds alle Redningsbælter. Veiret var godt med lidt Dønning. Farten var omtrent 8 Mil. Vi saa intet til U-baaden. Kapteinen og 1. Styrmand var paa Broen. 1. Maskinisten var oppe i Bestiklugaren for at ordne lidt med Varmeledningen oppe paa Broen. Donkeymanden var i Maskinen. Paa Fyrdørken var 1 Fyrbøder og 1 Kullempor. Jeg havde Frivagt og laa tilkøis, men fuldt paaklædt. Jeg vaaknet af et forfærdeligt Brak, løp strax op og tok mit Livbælte med, men før jeg kom paa Dæk, mødte jeg Vandet, som kom fra Maskinrummet. Jeg kom mig op, men Skibet sank under mine Føtter, hvorefter jeg kom i Vandet uden Livbælte, da jeg mistet dette. Jeg gik ned med Dragsuget, da Skibet sank, begyndte at svømme og kom snart op igjen. Jeg saa da en Livbaad, som laa med Kjølen i Veiret, svømmet bort til denne og kom mig op paa Hvælvet, hvor Messegutten allerede befandt sig. Vi saa Kapteinen ganske i Nærheden. Han holdt sig fast til noget Vraggoods, men da vi intet havde at række

ham og vi intet Livbælte havde paa os, kunde vi ikke komme bort til ham og hjelpe. Vi hørte ham en Stund, men snart hørtes ikke hans Rop mere. Sa fik vi se 1. Maskinisten, Henrik Stepe, som kom svømmende mod os. Han kom ogsaa op paa Baadhvælvet, saa vi nu var tre der. Vi hørte Kokken og saa, at han kom drivende mod Baaden. Vi fik fat paa ham og drog ham op til os, men han var da næsten død. Til de andre hørte vi intet. De gik antagelig ned med Skibet. Vi tre laa da paa Hvælvet og forsøgte at holde Varmen, saa godt vi kunde. Vi ropte om Hjælp, saa godt vi formaaede, da vi saa U-baaden gaa et Stykke fra os. Lige i Nærheden var ogsaa «Livingstone» og et engelsk Skib. Vi saa U-baaden gaa mod det engelske Skib og beskytte dette, som imidlertid svarte med Kanonen. Tilslut opgav U-baaden Jagten, og Skibet fortsatte sin Reise.

Nu gik U-baaden mod «Livingstone» og skjøt Varselskud, men hvor mange kan jeg ikke med Sikkerhed sige, antagelig 8 à 10. Nu kom U-baaden og tog os ombord, vi tre som var ilive. Vi tog ogsaa Kokken med, men der saaes intet Livstegn hos ham. Vi havde da siddet 3 Timer paa Hvælvet. Paa U-baaden fik vi endel tørre Klæder paa os, og da vi havde været en Times Tid nede, bad Chefen os bli med op paa Dæk for at vi kunde konstatere Kokkens Død. Denne blev derpaa sænket i Havet. Da vi havde været 5 Timer ombord, blev 2 af os sendt ombord paa Barkskibet «Holthe». 1. Maskinisten maatte følge med U-baaden til Tyskland, da han var let saaret. Vi andre 2 blev 2 Dage ombord paa «Holthe» og kom ind til Lerwick Lørdag Kl. 4 Eftm.

Bergen 5/3 1917.

Nils Kronhaug,
2den Maskinist.

Irettelagt 7/3 1917.

L. Madsen.»

1ste vidne forklarte sig derefter paa speciel eksamination overensstemmende med beretningen, som efter oplæsning vedtokes som rigtig.

D/s «Gurre» er paa 2500 ton d.w., er

bygget i England i 1889 og disponeres av Kristen K. Gran, Bergen.

Dampskibet blev torpedert den 1ste mars kl. 11 form. Det var underveis fra Bergen til Lerwick, Shetlandsøerne, og skulde efter beregningen være her kl. 8 samme aften. Vidnet kan ikke oplyse andet angaaende Skibets Sænkning end, hvad der indeholdes i beretningen. I vandet saa han foruten de reddede alene kapteinen og kokken. 1ste maskinisten har imidlertid fortalt vidnet, at han og 1ste styrmanden sat paa taket av bestiklugaren, som fløt, efterat skibet var sprængt i luften. Da 1ste maskinisten fandt, at det var sikrere at søke hen til baathvælvet, tok han farvel med styrmanden og saa ham ikke senere.

Vidnet mener, at kapteinen, styrmanden og kokken kunde ha været reddet, hvis u-baaten hadde ydet hjælp efter torpederingen.

Ladningen bestod av staaiblokker, som var kommet fra Sverige og blev indlastet i Fredrikshald.

Baater og redningsmidler var i udmerket orden. I Fredrikshald blev der like før sidste avreise anskaffet nye livbelter. Skibet blev samtidig inspicert av skibskontrollen, som intet hadde at bemerke. I Kjøbenhavn blev der i december anskaffet ny livbaat.

Underveis haddes samtlige baater utsvinget, og der blev efter vidnets skjøen fra officernes side gjort alt mulig for at sikre mandskapet.

Oplæst og vedtat.

2det vidne, Bernhard Christopher Bjørvik, 16 aar, messegut med «Gurre», bopæl Peter Jepsens Gate 13, forberedtes til edfæstelse og forklarte sig paa speciel eksamination overensstemmende med beretningen, som oplæstes og vedtokes. Vidnet stod paa dækket utenfor byssen midtskibs. Kl. 5 minutter før 11 den 1ste mars da han hørte et forfærdelig brak, og samtidig skyllet vandet ind fra skibssiden. Han sprang forover og op paa brodækket og fik plads i livbaaten, men idetsamme sank skibet, og livbaaten blev trukket med under. Baaten kom løs og vidnet, som hele tiden var i denne, kom op og fik kravlet op paa hvælvet. Han saa her foruten de reddede, kokken og kapteinen, desuten saa han en mand sitte paa taket av bestiklugaren, og 1ste maskinisten sa, at dette var 1ste styrmanden. Vidnet føler

sig sikker paa, at kapteinen, kokken og 1ste styrmanden kunde ha været reddet, hvis u-baaten hadde ydet hjælp. Baate og redningsmidler var i udmerket orden. Man hadde ganske nye redningsbelter og livbaand. Under reisen hadde man baatene utsvinget.

Oplæst og vedtat.

1ste og 2det vidne edfæstedes.

Retten hævet.

E. Hesselberg.

O. O. Bergh. O. Nieuwejaar.

Aar 1917 den 3dje april blev sjøret sat i rettens lokale, administrert av assessor Hesselberg med sjøretsmedlemmerne O. O. Bergh og T. Torgersen; sidstnævnte opnævntes av administrator istedenfor O. Nieuwejaar, begge før edfæstet.

Der foretokes

Kontinuationssjøforklaring nr. 145 1917 for dampskibet «Gurre».

Skibsinspektøren møtte.

For krigsforsikringen møtte sakfører Kr. Faye.

Fremstod som 3dje vidne, Henrik Stone, 31 aar, 1ste maskinist med s/s «Gurre», bopæl Rebslagergaten 2, Bergen, forberedtes til edfæstelse og forklarte, at han torsdag den 1ste april*) 1917 om formiddagen opholdt sig i bestiklugaren paa kommandobroen for at rette paa varmeledningen. Han hørte pludselig et voldsomt brak, saa et stort hul under sig og blev samtidig kastet i vandet. Nærmere hvordan det foregik, kan han ikke forklare. I vandet blev han opmerksom paa endel av bestiklugaren, svømmet bort til denne og holdt sig fast der. Han hadde like i forveien set skibet gaa under. Det var da kun agterenden fra skorstenen av, som var over vandet. Like efter blev han opmerksom paa 1ste styrmanden, Ole Johannesen, som laa og holdt sig fast i endel vraggods. Vidnet ropte til ham og bad ham at ta fat i en livbøie, som fløt ved siden. Han sa først, at han ikke kunde gjøre dette, da han hadde knækket læggen. Senere fik han dog gjort det og kom bort til den del av bestiklugaren, som vidnet holdt sig fast i. Vidnet blev nu opmerksom paa, at 2 mand sat

*) Skal være: mars.

paa hvælvet av en av baatene. Vidnet bestemte sig til at svømme bort dit og tok farvel med styrmanden. Denne kunde ikke følge med bort til baaten paa grund av benbruddet. En stund efter kom kokken, Guttormsen, flytende paa en luke. Det kunde ikke sees, om han var saaret, men han var meget medtat og næsten bevisstløs. Han blev lagt paa hvælvet langs kjølen, og vidnet vet ikke, om han døde, mens han laa her, eller senere. Vidnet saa periskopet av u-baaten i nærheten og vinket mot dette, men det blev straks efter borte. U-baaten gik mot et andet fartøi, som kom ned mot baaten, hvilket fartøi senere viste sig at være det norske skib «Livingstone». Efter at dette var kapret, kom u-baaten bort til baaten og tok vidnet og hans kamerater ombord. Kokken blev heist ombord i en line, og der blev sagt, at han var død. Han blev sænket i havet i nærvær av 2den maskinisten og messegutten paa «Gurre», de eneste av besætningen, som foruten vidnet blev reddet. Vidnets ur var stanset kl. 5 minutter før 11, og man kom ombord i u-baaten kl. 1½ eftm. Han blev her vel behandlet. Han hadde forslaaet knæ og hofte og hadde ved et slag i skridtet skadet urinrøret. Han var ombord i 2 dage; der var her ingen læge, men en av officererne gav ham morfinindsprøitning, for at han skulde faa sove. Paa grund av den skade, han hadde faat, kunde han ikke lade vandet, og der var ingen hjelp ombord. Fra u-baaten blev han bragt paa hospital i Helgoland, og efter 14 dages ophold her over Geste-mii(n)de, Hamburg og Kjøbenhavn sendt hjem. Han er nu under lægebehandling i Bergen og er fremdeles erhvervsudygtig, men vedkommende læge har sagt ham, at han antagelig vilde bli helt frisk igjen, men at noget sikkert herom ikke kunde siges før om et par maa-neder.

Oplæst og vedtat.

Vidnet edfæstedes.

Retten hævet.

E. Hesselberg.

O. O. Bergh. T. Torgersen.

D/S „**Edvard Grieg**“ (M. B. K. R.) av Bergen.

Reg.ton br. 988, last: soda, ødelagt 2den mars 1917 paa reise fra Newcastle til Skien. Omkommet: 15 mand.

Om dette tilfælde foreligger kun en meddelelse fra legationen i Berlin om, at fartøiet er sænket av tysk u-baat midtveis mellem Norge og England. Om mandskapet skjæbne har hverken tyske eller engelske marinemyndigheter kunnet gi nogen oplysning.

Seilskib „**Hermes**“ (K. C. V. T.) av Lillesand.

Reg.ton br. 785, last: oljekaker, ødelagt 2den mars 1917 paa reise fra Savannah til Danmark. Omkommet: 12 mand.

Aar 1917 den 4de juni blev sjøret sat paa Sands sorenskriverkontor administrert av den edsv. fuldmægtig, medbetjent av de opnævnte faste sjøretsmedlemmer, skibsreder Gustav Pedersen, og fhv. skibstømmermand Lars Olsen, begge av Lillesand og før edfæstet.

Hvorda! foretokes sak nr. 11 917: Undersøkelse i henhold til sjøfartslovens § 324 i anledning av bark «Hermes» sænkning paa reise fra Savannah til Danmark.

Administrator fremla skrivelse fra skibsinspektøren av 18de f. m.

I retten møtte efter indkaldelse skibsreder Emil Knudsen, der var skibets disponerende reder, 37 aar gml., bopæl Lillesand.

Han oplyste, at skibet ifølge sjøkontrollens besigtigelse i Lillesand og Kristiansand december 1916 var i fuldt sjødygtig stand. Skibet gik fra Savannah ca. 6te januar d. a. Ved avgangen fra Savannah hadde skibet inde 1062 fons oljekaker. Skibets utstyr var efter Lloyds og sjøkontrollens regler i fuld stand. Det blev indbragt til Lerwick og gik derfra 28de februar d. a. Han har siden i tyske aviser set meddelt, at skibet er sænket. Gjennem Utenriksdepartementet er der forgjæves søkt oplysninger. Endvidere er der antagelig fra konsulen i Lerwick kommet underretning om, at der var drevet iland en livbøie og dækshus merket «Hermes». Kaptein Hansen paa bark «Holte» av Larvik har meddelt, at han saa et skib, som han antar var «Hermes», bli sænket den 2den mars d. a. ca. 10 kvartmil av